

**Обґрунтування щодо схвалення проєкту рішення НКРЕКП,
що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до Правил ринку»**

Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) основні умови діяльності учасників ринку електричної енергії та взаємовідносин між ними визначаються нормативно-правовими актами, що регулюють впровадження цього Закону, зокрема правилами ринку, які, в тому числі, визначають правила функціонування балансуючого ринку та ринку допоміжних послуг.

Відповідно до Закону, правила ринку розробляються і адмініструються оператором системи передачі та затверджуються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Правила ринку, затверджені постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307, визначають, зокрема, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії, правила балансування, правила функціонування ринку допоміжних послуг, порядок проведення розрахунків на балансуючому ринку та ринку допоміжних послуг, порядок виставлення рахунків.

Відповідно до вимог частини другої статті 2 Закону про ринок, НЕК «УКРЕНЕРГО», як адміністратор Правил ринку, листом від 20.07.2022 № 01/30242 надало Регулятору пропозиції до зазначеного документу в частині внесення змін, які стосуються удосконалення обчислення плати за послугу із зменшення навантаження ВДЕ з підтримкою, обчислення плати за невідповідність виконання команд диспетчера на зменшення навантаження ППВДЕ, термінів виставлення рахунків за послугу із зменшення навантаження, а також формування відповідних актів.

За результатами опрацювання отриманих пропозицій, Департаментом енергоринку розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку», який має ознаки регуляторного акта, у зв'язку з чим, згідно зі статтею 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», має бути оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб.

Ураховуючи зазначене, Департамент енергоринку пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку», що має ознаки регуляторного акта.

2. Оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку», що має ознаки регуляторного акта, разом із матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу на офіційному вебсайті НКРЕКП (<http://nerc.gov.ua>) з метою одержання зауважень і пропозицій.

Директор Департаменту енергоринку

Ю. Шамрелюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження
Змін до Правил ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

Зміни до Правил ринку

1. У розділі V:

1) у пункті 5.20.1 глави 5.20 слова та аббревіатуру «таким ППВДЕ або іншим учасником ринку та перевіряється» виключити;

2) у пункті 5.21.1 глави 5.21:

абзаци шостий – восьмий замінити дев'ятьма новими абзацами такого змісту:

« $W_{e,j}^{est}$ – розрахунковий обсяг електричної енергії, який мала б відпускати одиниця відпуску ППВДЕ в періоди часового обліку, у яких діяла команда диспетчера, що розраховується за формулою

$$W_{e,j}^{est} = \max \left(0; \left(\frac{w_e^{j_0}}{t_i} \cdot \Delta t_0 \right) + \left(\frac{w_{red}}{60} \cdot \Delta t + \frac{\left(\frac{w_e^{j_0}}{t_i} - \frac{w_{red}}{60} \right)^2}{2V_e} \cdot 60 \right) + \left(\frac{w_e^{j+1}}{t_i} \cdot \Delta t_k - \frac{\left(\frac{w_e^{j+1}}{t_i} - \frac{w_{red}}{60} \right)^2}{2V_e} \cdot 60 \right) \right),$$

де w_{red} – обсяг відпуску електричної енергії за 1 годину відповідно до команди диспетчера, що визначається розрахунковим методом (у кВт·год) та розраховується як обсяг відпуску електричної енергії за 1 годину на рівні потужності, що є різницею між даними телеметрії фактичної величини потужності, яка зафіксована в СКО на момент отримання команди ППВДЕ, та величиною команди диспетчера на зменшення потужності. За відсутності даних телеметрії в період отримання команди для визначення розрахункової величини потужності на момент отримання команди ППВДЕ для розрахунку використовуються дані комерційного обліку, а саме обсяг відпуску такої генеруючої одиниці за період комерційного обліку, що передує періоду диспетчерської команди. У випадку якщо в результаті розрахунку обсяг відпуску відповідно до команди диспетчера становить від'ємне значення, то w_{red} приймається рівним 0.

Якщо у періоді часового ряду даних комерційного обліку t_i діяли декілька диспетчерських команд, то w_{red} для такого періоду часового ряду розраховується за формулою

$$w_{red} = \left(\frac{(w_{red}^k \cdot \Delta t^k) + (w_{red}^{k+1} \cdot \Delta t^{k+1})}{\Delta t^k + \Delta t^{k+1}} \right),$$

де w_{red}^k – обсяг відпуску електричної енергії за 1 годину відповідно до першої команди диспетчера у періоді часового ряду даних комерційного обліку;

w_{red}^{k+1} – обсяг відпуску електричної енергії за 1 годину відповідно до наступної команди диспетчера у періоді часового ряду даних комерційного обліку;

Δt^k – тривалість дії першої команди диспетчера у періоді часового ряду даних комерційного обліку;

Δt^{k+1} – тривалість дії наступної команди диспетчера у періоді часового ряду даних комерційного обліку;».

У зв'язку з цим абзаци дев'ятий – п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами п'ятнадцятим – двадцять першим;

абзаци п'ятнадцятий та шістнадцятий викласти в такій редакції:

« W_e^i – обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску ППВДЕ e за період часового ряду даних комерційного обліку, у якому відсутні диспетчерські команди, та який передуює періодам часових рядів даних комерційного обліку, у яких діяли команди диспетчера, кВт·год;

W_e^{n+1} – обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску ППВДЕ e за період часового ряду даних комерційного обліку, у якому відсутні диспетчерські команди, та який є наступним періодом часового ряду даних комерційного обліку після періодів, у яких діяли команди диспетчера, кВт·год;».

2. У главі 7.4 розділу VII:

1) пункт 7.4.1 викласти в такій редакції:

«7.4.1. У разі надання ППВДЕ оператору системи передачі послуги із зменшення навантаження протягом розрахункового місяця, ОСП надсилає такому ППВДЕ Акт приймання-передачі послуги із зменшення навантаження із зазначенням розрахованої вартості наданої послуги за результатом виконання команди диспетчера на зменшення навантаження.»;

2) пункт 7.4.3 викласти в такій редакції:

«7.4.3. ОСП у строк протягом 9 календарних днів після закінчення розрахункового періоду надає ППВДЕ Акт приймання-передачі послуги із зменшення навантаження з використанням кваліфікованого електронного підпису.

ППВДЕ протягом 4 календарних днів з дати отримання Акта приймання-передачі послуги із зменшення навантаження повертає підписаний зі своєї сторони з використанням кваліфікованого електронного підпису Акт приймання-передачі послуги із зменшення навантаження, або направляє відмову від його підписання з відповідними зауваженнями, що мають бути врегульовані.».

3. У главі 2 додатка 8:

1) абзац другий пункту 2.1 викласти в такій редакції:

«

$$\Delta W_{e,j} = \sum_{i=1}^{i=n} \max \left(0; \frac{W_e^{i_0}}{W_{EOB}^{i_0}} \cdot W_{EOB}^i - \max \left(\frac{W_{red}}{60} \cdot t_i; W_e^i \right) \right), \gg;$$

2) пункт 2.2 викласти в такій редакції:

«2.2. Якщо у періоді часового ряду даних комерційного обліку, що передуює часу початку дії диспетчерської команди, надавались інші команди на зменшення навантаження, то для розрахунку використовується обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску ВДЕ з підтримкою $W_e^{i_0}$ та еталонною одиницею відпуску або резервною ЕОВ $W_{EOB}^{i_0}$ за останній період часового ряду даних комерційного обліку, у якому не надавались диспетчерські команди. Якщо під час розрахунку обсягу відпуску для базового періоду часового ряду даних комерційного обліку i_0 значення $W_e^{i_0}$ або $W_{EOB}^{i_0}$ дорівнюють «0», то застосовується розрахунковий метод розрахунку.».

4. У додатку 11:

1) у главі 3:

пункти 3.3 – 3.8 викласти в такій редакції:

«3.3. За підсумками місяця ОСП на основі даних, сформованих у СКО за відповідний розрахунковий період, складає та направляє ППВДЕ протягом 9 календарних днів після закінчення розрахункового періоду підписаний зі своєї сторони з використанням кваліфікованого електронного підпису Акт приймання-передачі послуги із зменшення навантаження (далі – Акт наданих послуг) та розрахунок обсягу не відпущеної електричної енергії ППВДЕ в результаті виконання команди диспетчера на зменшення навантаження, що є додатком до Акта наданих послуг.

У разі зміни вихідних даних для розрахунку вартості послуги ОСП направляє ППВДЕ підписаний зі своєї сторони з використанням кваліфікованого електронного підпису Акт коригування до Акта наданих послуг разом із

скоригованим розрахунком обсягу не відпущеної електричної енергії ППВДЕ в результаті виконання команди диспетчера на зменшення навантаження.

3.4. У разі відсутності зауважень до оформленого розрахунку обсягу не відпущеної електричної енергії/скоригованого розрахунку обсягу не відпущеної електричної енергії та Акта наданих послуг/Акта коригування до Акта наданих послуг ППВДЕ протягом 4 календарних днів з дня його отримання повертає ОСП Акт наданих послуг/Акт коригування до Акта наданих послуг з використанням кваліфікованого електронного підпису або направляє відмову від його підписання з відповідними зауваженнями, що мають бути усунені.

3.5. ОСП здійснює оплату послуги ППВДЕ не пізніше 20 числа місяця, наступного за розрахунковим, після підписання обома сторонами Акта наданих послуг, що підписані до 15 числа місяця, наступного за розрахунковим, шляхом перерахування на поточний рахунок ППВДЕ грошових коштів в обсязі, що відповідає розміру вартості наданих послуг таким ППВДЕ протягом розрахункового місяця.

У разі підписання Акта наданих послуг за розрахунковий період після 15 числа місяця, наступного за розрахунковим, ОСП здійснює оплату послуги ППВДЕ не пізніше останнього дня місяця, наступного за місяцем підписання такого Акта.

У разі підписання Акта коригування до Акта наданих послуг за умови збільшення вартості послуги ОСП здійснює оплату послуги ППВДЕ не пізніше останнього дня місяця, наступного за місяцем підписання такого Акта коригування.

У разі підписання Акта коригування до Акта наданих послуг за умови зменшення вартості послуги ОСП враховує суму коригування як оплату за послуги наступних розрахункових періодів або надає запит на повернення коштів. ППВДЕ повертає кошти в розмірі суми коригування протягом 10 календарних днів з дати отримання запиту на повернення від ОСП.

3.6. За підсумками місяця ОСП на основі даних, сформованих СКО за відповідний розрахунковий період, складає та направляє ППВДЕ у строк протягом 10 календарних днів після закінчення розрахункового періоду підписаний зі своєї сторони з використанням кваліфікованого електронного підпису Акт плати за невідповідність та розрахунок плати за невідповідність, ураховуючи всі випадки, коли команду диспетчера не було виконано в повному обсязі ППВДЕ згідно з Правилами ринку.

У разі зміни вихідних даних для розрахунку плати за невідповідність ОСП направляє ППВДЕ Акт коригування до Акта плати за невідповідність з

використанням кваліфікованого електронного підпису разом із скоригованим розрахунком плати за невідповідність.

3.7. ППВДЕ зобов'язаний протягом 3 календарних днів з дня отримання Акта плати за невідповідність/Акта коригування до Акта плати за невідповідність повернути ОСП підписаний зі своєї сторони Акт плати за невідповідність/Акт коригування до Акта плати за невідповідність з використанням кваліфікованого електронного підпису.

У разі ненадання ОСП у встановлений строк Акта плати за невідповідність/Акта коригування до Акта плати за невідповідність, підписаного ППВДЕ зі своєї сторони, або наявності у ППВДЕ зауважень до Акта плати за невідповідність/Акта коригування до Акта плати за невідповідність, про що ППВДЕ повідомляє ОСП у письмовій формі з використанням електронного цифрового підпису, плата за невідповідність здійснюється в розмірі, визначеному в наданому ОСП Акті плати за невідповідність/Акті коригування до Акта плати за невідповідність, з можливістю подальшого коригування Сторонами вартості плати за невідповідність за відповідний розрахунковий період після врегулювання розбіжностей. Плата за невідповідність здійснюється ППВДЕ на рахунок ОСП протягом 3 робочих днів з дати здійснення ОСП оплати послуги із зменшення навантаження за розрахунковий період.

3.8. ППВДЕ здійснює розрахунок з ОСП не пізніше ніж через 3 робочі дні з дати здійснення ОСП оплати послуги із зменшення навантаження за розрахунковий період шляхом перерахування на поточний рахунок ОСП грошових коштів в обсязі, що відповідає вартості нарахованої ОСП плати за невідповідність.

У разі, якщо фактичний обсяг плати за невідповідність перевищує суму, зазначену в Акті плати за невідповідність/Акті коригування до Акта плати за невідповідність, ОСП враховує надлишок отриманих коштів у рахунок сплати за невідповідність інших розрахункових періодів, або за погодженням сторін повертає кошти по запиті від ППВДЕ на повернення коштів. За наявності заборгованості по сплаті за невідповідність такі кошти зараховуються першочергово в оплату заборгованості минулих періодів з найдавнішим терміном її виникнення.»;

пункт 3.9 виключити.

У зв'язку з цим пункт 3.10 вважати пунктом 3.9;

доповнити новим пунктом такого змісту:

«3.10. Будь-які документи, що створюються/укладаються Сторонами під час виконання цього Договору (у тому числі Акти наданих послуг, Акти плати за невідповідність, Акти коригування до них), підписуються Сторонами в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису.

За домовленістю Сторін ОСП та ППВДЕ мають право підписувати документи, пов'язані з виконанням Договору, у паперовій формі шляхом проставлення власноручного підпису уповноваженої особи та печатки (за умови її використання).

Один документ повинен бути підписаний обома Сторонами в один і той самий спосіб (залежно від форми документа).

Сторони визнають, що електронний документ, підписаний з використанням кваліфікованого електронного підпису, є оригіналом та має повну юридичну силу, породжує права та обов'язки для Сторін, та визнається документом, рівнозначним та ідентичним документу, який міг би бути створений однією зі Сторін на паперовому носії та скріплений власноручними підписами уповноважених осіб та печатками (за умови їх використання).»;

2) у главі 4:

у підпункті 3 пункту 4.2 слова «перевірку розрахунку вартості послуги та» виключити;

підпункт 2 пункту 4.3 викласти в такій редакції:

«2) здійснювати перерахунок вартості послуги та плати за невідповідність у разі зміни вихідних даних для розрахунку з відповідним надсиланням Актів коригування до Актів наданих послуг»;

підпункти 7 та 8 пункту 4.5 виключити;

3) доповнити главу 9 новим пунктом такого змісту:

«9.5. У разі неповідомлення або несвоєчасного повідомлення ППВДЕ про зміну вихідних даних, зазначених у заяві-приєднанні, яка є невід'ємною частиною цього Договору, виконання ОСП зобов'язань за цим Договором, у тому числі оплата вартості послуги на банківський рахунок ППВДЕ, вказаний у заяві-приєднання, вважається здійсненим зі сторони ОСП належним чином.»;

4) у підпунктах 2 та 3 пункту 10.2 глави 10 слово «Акт» замінити словами «Типовий зразок Акта»;

5) у додатку 1:

у преамбулі після аббревіатури, знака та слова «EIC-код» доповнити знаками, словом та буквою «(типу X)», а слово «письмову» виключити;

пункт 2 після слів «Заводські номери обладнання еталонної одиниці відпуску» доповнити словами, аббревіатурою, знаками та буквою «та EIC-код (типу Z)»;

у пункті 4 букви та знаки «П/р №» замінити аббревіатурою «ІВАН», а слово та знак «Факс:» замінити словом та знаками «e-mail:»;

б) у додатку 2:

преамбулу після слова «Акт» доповнити знаками «№ _____ »;

у примітках до додатка аббревіатуру «ППВДЕ» замінити аббревіатурою «ОСП».

Директор
Департаменту енергоринку

Ю. Шамрелюк